
Хроніка наукового життя

Міжнародна наукова конференція «Шляхи розвитку науково-технічного співробітництва Росії, України і Білорусі»¹

7 жовтня 2011 року у Москві, у приміщенні Президії РАН на Ленінському проспекті 32А, відбулася міжнародна наукова конференція «Шляхи розвитку науково-технічного співробітництва Росії, України і Білорусі». Конференція була організована Інститутом проблем розвитку науки РАН (ІПРАН РАН) за підтримки Президії РАН. У ролі партнерської організації виступив Російський гуманітарний науковий фонд.

Основними темами, які обговорювалися на конференції, були: методологічні основи створення науково-інноваційного простору Росії, України та Білорусі; шляхи розвитку інтеграційних зв'язків у науково-технічному співробітництві між Росією, Україною та Білоруссю; тенденції та проблеми науково-технічного співробітництва України, Росії та Білорусі в умовах світових інтеграційних процесів; політичні аспекти науково-технічного співробітництва Росії, України та Білорусі.

У конференції взяли участь вчені та експерти Росії, України та Білорусі. З вітальним словом до учасників зустрічі звернувся директор Інституту проблем розвитку науки РАН, д-р екон. наук, професор Леван Мінделі, який зазначив, що ідея і тема зустрічі вчених Росії, України та Білорусі обумовлені розвитком співробітництва держав євразійського простору і спрямовані на посилення взаємодії між національними академіями трьох країн. Зараз кожна держава має свої унікальні досягнення й особливості розвитку фундаментальної науки і технологій, і в цих умовах доцільно скоординувати зусилля національних академій наук для максимально повного використання наявних науково-технічних потенціалів і створення міждержавної інноваційної системи.

На конференції виступили: заступник головного вченого секретаря Президії РАН д-р екон. наук Володимир Іванов з доповіддю «Напрямки і механізми створення науково-інноваційного простору Союзної держави», директор Інституту проблем розвитку науки РАН Леван Мінделі з

¹ Використано матеріали з офіційного сайту РАН <http://www.ras.ru/news/shownews.aspx?id=18348b59-7057-47ec-a881-a53c82d91ce6#content>.

довіддю «Сучасний стан і перспективи російської науки», вчений секретар Координаційної ради з прогнозування РАН Володимир Євсєєв з доповіддю «Політичні аспекти науково-технічного співробітництва Росії, України та Білорусі», зав. відділом технологічного прогнозування та інноваційної політики Інституту економіки та прогнозування НАН України, д-р екон. наук, проф. Любов Федулова з доповіддю «Тенденції і проблеми науково-технологічного співробітництва Росії, України та Білорусі в умовах світових інтеграційних процесів». Завідувач відділу економічної теорії та інноваційної політики Інституту економіки НАН Білорусі канд. екон. наук Валерій Гончаров подав спільну доповідь з директором Інституту економіки О.Дайнеко та директором Центру системного аналізу і стратегічних досліджень НАН Білорусі С.Дедковим на тему «Особливості розвитку науково-технологічного комплексу Білорусі», а також представив свою одноосібну доповідь на тему «Шляхи розвитку інтеграційних зв'язків в науково-технічному співробітництві між Росією, Україною та Білоруссю».

Також у роботі конференції взяли участь: директор Республіканського центру трансферу технологій (Білорусь) канд. техн. наук Олександр Успенський, який подав доповідь «Комерціалізація результатів наукових досліджень в рамках єдиного науково-технологічного простору Росії, України та Білорусі: проблеми і перспективи», а також начальник відділу міжнародних наукових та інноваційних програм Науково-організаційного управління РАН Марина Соколова з доповіддю «Росія, Україна і Білорусь у 7-й Рамковій програмі ЄС».

Представниками Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки НАН України були директор Центру, д-р екон. наук, проф. Борис Маліцький, який виступив з доповіддю «Проблеми розвитку науки та науково-технічного співробітництва в контексті сучасного наукознавства», заступник директора Центру, канд. екон. наук Лідія Кавуненко та вчений секретар Центру, канд. екон. наук Ольга Красовська, які виголосили спільну до-

повідь «Моделі розвитку науково-технічного співробітництва».

Учасники конференції обмінялися думками за вищевказаними ключовими блоками проблем розвитку науково-технічного співробітництва Росії, України та Білорусі.

Для учасників конференції був організований «круглий стіл» «Проблема формуван-

ня єдиного науково-інноваційного простору Росії, України та Білорусі», ведучим якого був заступник головного вченого секретаря Президії РАН Володимир Іванов. У ході роботи конференції її учасниками було сформульовано низку пропозицій, спрямованих на вирішення озвучених на зустрічі проблем і завдань.

Ольга Красовська,
канд.екон.наук, вчений секретар ЦДПІН НАНУ

Международный симпозиум «Перемещение центров научно-технологической активности на европейском пространстве и межстрановая мобильность ученых и специалистов: современные тенденции» (20–22 октября 2011 г., г. Киев)

Последние три десятилетия характеризуются радикальными политическими и социально-экономическими изменениями во многих европейских странах. Факторами, существенно повлиявшими на состояние научно-технологической активности на европейском пространстве, стали распад социалистической системы с последующим воссоединением Германии, дезинтеграцией Югославии, СССР, Чехословакии и образованием новых независимых стран, трансформационные процессы на постсоциалистическом пространстве, расширение ЕС. Изменение научно-технологических систем в европейских странах сопровождалось перемещением центров научно-технологической активности на европейском пространстве, что определило тенденции в межстрановой мобильности ученых и специалистов.

Общей тенденцией научно-технологических систем европейских стран является исторически обусловленный переход от преимущественно стационарного типа организации науки к динамичному типу, связанному с ускорением интеллектуальной мобильности.

Мобильность ученых и специалистов исследовалась в ряде проектов, в том числе финансируемых ЮНЕСКО, в контексте проблемы «утечки умов». Но ситуация последнего времени требует подхода к этой проблеме с иных позиций, учитывающих изменения на европейском пространстве, в том числе интенсивные интеграционные процессы, а также необходимость сочетания рыночной конкуренции и взаимовыгодного сотрудничества в Европе. Поэтому

Открытие симпозиума

на международном симпозиуме «Перемещение центров научно-технологической активности на европейском пространстве и межстрановая мобильность ученых и специалистов: современные тенденции» основными темами для обсуждения были следующие:

- политические, социальные и экономические аспекты перемещения центров научно-технологической активности на европейском пространстве;
- межстрановая миграция ученых и специалистов в контексте смены парадигм: от «утечки умов» к научной и социально-экономической целесообразности;
- особенности мобильности ученых в сфере фундаментальных исследований;
- Болонский процесс как фактор усиления межстрановой мобильности интеллектуальных